

Mali rječnik govora Mraclina

Galeković, Tina

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:696699>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-20**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Tina Galeković

MALI RJEČNIK GOVORA MRACLINA

Diplomski rad

Zagreb, rujan, 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Tina Galeković
MALI RJEČNIK GOVORA MRACLINA
Diplomski rad

Mentor rada:
prof. dr. sc. Đuro Blažeka

Zagreb, rujan, 2021.

SAŽETAK

SUMMARY

1. UVOD.....	1
2. NASELJE MRACLIN.....	2
2.1. Geografski položaj i demografske odrednice Mraclina.....	2
2.2. Povijest Mraclina.....	2
2.3. Povijest župe.....	3
2.4. Društveni život.....	3
3. MALI RJEČNIK GOVORA MRACLINA.....	4
4. ZAKLJUČAK.....	53
LITERATURA.....	54

Izjava o samostalnoj izradi diplomskog rada

SAŽETAK

Svi smo svjedoci modernizacije, ponajprije tehnološke, koja je u posljednjih nekoliko godina zahvatila svijet i promijenila naše navike, običaje i govor. Ponajviše je zbog posljednjeg vrijedno spomenuti malo naselje Mraclin koje sa svojih 1000 stanovnika geografski pripada mnogoljudnijoj Velikoj Gorici. Sama činjenica da se Mraclin nalazi nadomak glavnog grada Hrvatske, točnije 15 kilometara, daje na važnosti što su Mraclinci i dan danas kreatori i svjedoci svog specifičnog govora, ali i običaja. S obzirom na to da i sama vučem mraclinske korijene, cilj ovog diplomskog rada jest želja za očuvanjem te približavanjem mraclinskog govora široj javnosti. Upravo je zbog toga ovaj diplomski rad podijeljen na dva djela od kojih prvi dio govori o geografskom i povijesnom nastanku Mraclina, dok drugi dio približava govor s kojim se Mraclinci i danas ponosno koriste, i to kroz rječnik koji se sastoji od rečenične potvrde i prijevoda.

Ključne riječi: Mraclin, leksik, povijest, geografski položaj

SUMMARY

We are all witnesses to modernization, first and foremostly the technological kind, which in the last few years has taken the world by storm, changing our habits, customs and language. Due to this phenomenon it is worth mentioning the little town of Mraclin, which with its 1000 inhabitants geographically belongs to the greater area of Velika Gorica. The mere fact that Mraclin is situated very close to the capital of Croatia, just 15 kilometers away, adds weight to the fact that even today people from Mraclin are both creators of and witnesses to not only their specific dialect, but also their customs and traditions. Given that my family roots also stem from this town, the goal of this thesis work is oriented towards a passion for preserving the Mraclin dialect and to spread its awareness to the general public. For this reason this paper is divided into two parts: the first deals with the geographical and historical origins of the town, while the second part presents the dialect that is proudly used by people from Mraclin even today, through a vocabulary which consists of verified sentences and translations.

Key words: Mraclin, lexicon, history, geographical location

1. UVOD

Mnogi znalci i filozofi govorili su kako je naše ime i prezime ono što imamo zauvijek. Čak i ako nam sve oduzmu, ostaju nam naši inicijali. No, nije li isto i sa mjestom rođenja? Čak štoviše, možemo napustiti naš grad, naselje ili selo gdje smo započeli život, no to mjesto zauvijek ostaje u našim sjećanjima, posebice ako smo tamo proveli djetinjstvo ili svoje mladenačke dane. To potvrđuje i primjer kada se nekome predstavljamo reći ćemo gdje živimo, ali ćemo navesti i otkuda smo rodnom. Ili recimo situacija u kojoj osoba koja je iz primjerice Dalmacije, ali živi u Zagrebu, gleda utakmicu. Promatrajte njeno ponašanje gotovo je sigurno da će se ljutiti na suca upravo na *svom* jeziku. Sve navedeno potvrde su kako naše rodno mjesto zauzima poseban dio naših sjećanja. No, što je sa govorom, izrazima i običajima? Jasno, ne koristimo ih svakodnevno zbog prilagodbe na novo mjesto, ili ih pak izbjegavamo koristiti jer nas drugi ne razumiju pa ih samim time i mi s vremenom zaboravimo. Upravo zbog toga ovaj rad približiti će i postati prepreka na putu zaborava za mraclinske riječi i izraze i to kroz pet poglavlja od kojih se ovaj diplomski rad sastoji. Prvo poglavlje jest Uvod koji nas upoznaje sa ciljem ovog rada. U drugom djelu definirat će se zemljopisni položaj i demografske odrednice, sama povijest Mraclina te društveni život. Treće poglavlje, odnosno kruna i sam predmet ovog rada jest rječnik govora stanovnika Mraclina koji sadrži riječi koje se koriste i danas, na način da se uz svaku riječ nalazi i rečenična potvrda te prijevod, a sve s ciljem očuvanja kulturne baštine. Pretposljednje poglavlje jest Zaključak koji sa sobom nosi rezime svih prijašnjih poglavlja. U posljednjem, petom poglavlju, naveden je popis literature koja je korištena pri izradi ovog diplomskog rada.

2.NASELJE MRACLIN

2.1. Geografski položaj i demografske odrednice Mraclina

Naselje Mraclin nalazi se u Zagrebačkoj županiji i pripada pod grad Veliku Goricu. Mraclin se nalazi 15 km južno od glavnog grada Zagreba između državne ceste D30 i autoceste A11 koja jednim dijelom prolazi kroz naselje. Mraclin se nalazi u kulturno povijesnoj regiji Turopolje i jedno je od najmnogoljudnijih turopoljskih naselja.

Prema popisu stanovništva 2011. prema Državnom zavodu za statistiku naselje Mraclin broji 1068 stanovnika u 340 kućanstava. Prema podacima popisa stanovništva iz 2001. godine gdje je broj stanovnika Mraclina bio 1106 u 371 kućanstava može se primijetiti da je broj stanovništva u laganom opadanju, odnosno da je 138 stanovnika manje. (<https://www.dzs.hr/>)

2.2. Povijest Mraclina

Prvi spomen Mraclina datira iz razdoblja 13. stoljeća gdje se se opisuju granice Turopoljskog Luga, a među kojima se spominje i zemlja Mraclin. U starim pismima postoje različiti nazivi sela poput: Mrascin, Mrachlin, Merclin, Mrwchlin i Mraczlynye, a pretpostavka je da je nastao od imena Martin ili Marcel. (Laszowski,1910)

Danas Mraclin pripada Gradu Velike Gorice, ali nekada se to područje nazivalo Turopolje te se protezalo od Odre, Hrašča, Mlake i Lukavca preko Velike Gorice koja je bila središte sve do Mraclina i Buševca. U prošlosti se ta plodna nizina nazivala Zagrebačkim poljem. Stanovnike toga područja zvali su Turopoljcima ili Polcima. Turopolje je dobilo naziv prema pravagovedu tur koje je živjelo u turopoljskim šumama i močvarama do 17. stoljeća. Za povijest Turopolja značajne su plemićke zadruge čija je dioba započela nakon prvog svjetskog rata. Zadruga je činio veći broj obitelji koje su imale zajedničku kuću i posjed koji su obrađivali. Zadrugni život se u Mraclinu dugo održao , a stanovnici Mraclina bili su poznati kao uzgajivači turopoljske pasmine svinja. (Huzjak, 1974)

U vremenu između prvog i drugog svjetskog rata Rockefellerovom zakladom provedena je higijenska sanacija Mraclina, te su napravljene pumpe za vodu i uređena su gnojišta. U to vrijeme je u Mraclinu snimljen film Drage Choupleka „Jedan dan u turopoljskoj zadruzi“ koji prikazuje zadrugni život krajem 19. stoljeća. (Huzjak, 1974)

2.3. Povijest župe

Pisana vizita arhiđakona Ljudevita Vukoslavića iz 1668. godine povijesni je trag o vjerskom životu mještana Mraclina koja je napisana u obilasku župe Sv. Jurja u Starom Čiču kojoj je tada pripadalo i selo Mraclin. U Mraclinu se tada nalazila drvena kapela podignuta u čast Spasitelja „Cappella Filu Dei“. Oltar Sv. Vida spominje se 1695. godine kojemu je kapela i posvećena. Na glavnom oltaru nalazi se slika Sv. Vida izrađena na platnu koja je je ušćuvana i danas. 1977. godine crkva postaje bogatija za dva pokrajnja oltara, Sv. Katarine i Sv. Obitelji. Izgradnja nove kapele je započela je 1894. godine, a projektirao ju je Kosta Tomac. Slika Sv. Vida iz drvene kapele krasila je glavni oltar uz kipove Sv. Blaža i Sv. Vida, a na pokrajnje oltare smješteni su kipovi Sv. Ane i Sv. Florijana. Dotrajalo unutrašnje uređenje kapele započinjje 1989. godine promjenom krovišta i promjenom fasade, a 1991, godine započeto je s unutrašnjim uređenjem kapele i oltara. (Božić, 1993)

2.4. Društveni život

Bogatoj kulturnoj povijesti Mraclina pripada Kulturno umjetničko društvo „Dučec“ koje je osnovano 1938. godine pod nazivom Hrvatsko seljačko pjevačko društvo „Kopač“ koje u stanovnicima razvilo ljubav prema narodnim plesovima, pjevanju i običajima. (Božić, 1993) Kulturno umjetničko društvo „Dučec“ usmjereno je prema folkolu te zaštititi i obnovi baštine, nosioc je kulturnog i društvenog života Mraclina. Dobrovoljno vatrogasno društvo Mraclin osnovano 1888. godine također djeluje i danas pridajući svoj doprinos osim vatrogasnim djelovanjem i društvenim i kulturnim radom.

Od običaja koji su se u Mraclinu zadržali do danas trebalo bi istaknuti Vidovo i Sesevski ogenj. Sveti Vid je zaštitnik Mraclina, samim time Vidovo je seoski blagdan kojem mještani pridaju veliku važnost. Prema katoličkom kalendaru blagdan Sv. Vida je 15. lipnja, te se prvu nedjelju nakon tog datuma obilježava Vidovo koju mještani nazivaju *Vidovdansko prošćenje*. Okupljaju se obitelji te se vraćaju i oni koji su se u mjestu rodili, a sada žive negdje drugdje. (Cvetnić, 1993.) Sesevski ogenj vezan je uz blagdan Svih Svetih kada se mještani okupljaju ispred crkve te pale ogranj uoči Dušnog dana i mole se za duše vjernih mrtvih.

3. MALI RJEČNIK GOVORA MRACLINA

A

afinger m *vješalica*

Robaču sam si del na afinger, a jaknu sam si obesil na kličenicu.

ajncug m *muško odijelo*

Drugu subotu pem na svadbu pa si bum ajncug oblekel.

aldomaš m *izraz za proslavu nakon završenog dugotrajnijeg posla*

Još denes delamo, a zutra bu aldomaš.

ambrela f *kišrobran*

Kiša je tak jako podala da sem si moral zeti ambrelu.

andel m *anđeo*

Baka me nafčila moliti anđelu čuvaru.

arija f *pjesma*

Oćemo si zapevati jednu ariju?

B

babin kut m *izraz za zemljopsni položaj između juga i zapada*

Viš kak je mrsko v babinom kutu bu sigurno neke padalo.

balanduriti glagol, nesvršeni *biti u nemiru*

Kej nisi mogel spati prošlu noć, stalno si balanduril.

bažul m *grah*

Tak sem se bažula najel da me sve dobec bolil.

bečati glagol, nesvršeni *plakati*

Celi dan se beči.

bedast adj *glup*

Kaj si tak bedast, daj se opameti.

bedak m *glupan*

Dobro kaj si takav bedak.

bedem m *drvena bačva*

Moramo bedem izvući is pevnice.

beliti glagol, nesvršeni *grijati*

Kaj si zakuril tu peć tak jako viš da me nekaj beli.

bezga f *bazga*

I ovo leto bum bezgu bral.

bežati glagol nesvršeni *trčati*

Kam sad bežiš, sam ti rekla da budeš tu.

biciklin m *bicikl*

Z bicikom sam išel pogledati si nokošu.

bitanga f *izraz za lijenu i neodgovornu osobu*

Ako si to napravil stvarno si bitanga jedna.

blago n *stoka*

Jedno blago je na paše, a drugo je v štale.

blagoslof m *blagoslov*

Moramo ižu pospraviti jer bu župnik došel u blagoslof.

blazina f *pernati pokrivač*

Ovu noć bu zima, treba blazine zvaditi.

bokot m *kantica za prijenos mlijeka*

V bokotima se nosi mleko u mlekaru.

bolše adv *bolje*

Veli mi sused da je njegovo vino bolše od mojega.

botežen adv *bolestan*

Prošlu sam zimu imel gripu i jako sam bil botežen.

brajda f *stupovi sa žicama za uzgoj vinove loze*

Bum si brajde posadil da bum lada imal.

breg m *brdo*

Na breg sam se popinal dva put i nikak se spopeti.

brico m *frizer*

Čera sam bil pri brice pa sam se oštrigel

bucmasto adj *debeljuškasto*

Tak si mi bucmast zajne vreme da te nis mogel prepoznat.

C

cediti glagol, nesvršeni *cijediti*

Moram si čaj scediti.

cigaretlin m *cigareta*

Daj mi jen cigaretlin.

ciger m *kazaljka na satu*

Potrgal mi se ciger na vure.

cirkva f *crkva*

Tam ima jedna mala cirkva, kapelica Majke Božje Snežne.

cof m *vuneni ukras na vrhu kape*

Cof mi se potrgal na kapi.

crknuti glagol, svršeni *uginuti*

Cucek mi je skoro crknul.

crleneti glagol, nesvršeni *crvenjeti*

Jel vidiš kaj si to napravil, sad se crleni posle toga.

cucek m *pas*

Cucek mi je lajal celu noć, ne znam kaj mu je bilo.

cug m *vlak*

S cugom sam išel v Zagreb i natrag.

cukor m *šećer*

Cukor mi paše v kavu deti.

curica f *djevojčica*

To sam ti ja dok sam bila curica.

curik adj *hodati u natrag*

Traktor sam vozil curik.

cvikeri m *naočale*

Kad čitam novine moram si cvikere deti.

Č

čamec m *čamac*

Išli smo prek s čomcom.

čangrizav adv *živčan*

Mater je denes neš čangrizava.

čanut adv *prolupao*

Ja ne znam kaj je žnjim ali izgleda mi ko da je malo čanut.

čavel m *čavao*

Kupil sam kilu čavlof.

čeber m *drvena posuda*

Zutra pemo v trsje, moram čeber oprati.

čer f *kčer*

Čer mi je rekla da pe zamuž.

čera adv *jučer*

Čera sam se tak nadelal.

česati glagol, nesvršeni *češljati*

Kak to zgledaš, daj se počesi.

češati glagol, nesvršeni *svrbiti*

Kaj ti je? Celi dan se češeš ko da vuši imeš.

četrtak m *četrtek*

U četrtak sam se išel štriči.

čošak m *ugao*

Vidimo se tam na čošku.

črep m *crijep*

Moral bi si črep promeniti na hiže.

črešna f *trešnja*

Ako črešne nisu slatke, onda se mogu jesti s cukorom.

črevo n *crijevo*

A sam si čreva preladil.

črv m *crv*

Črešne su mi bile pune črvi.

čubeti glagol, nesvršeni *šutjeti*

Kad ja velim dosta, svi morate čubeti.

čvala f *žvala*

Snočke mi je bilo zima i tak me zimica tresla da sem dobio čvale

D

delati glagol, nesvršeni *raditi*

Celi dan sam se nadelal ko mazga.

denes adv *danas*

Denes sam bil u Fužinama.

deska f *daska*

Zabil sam desku na plot da mi pilići ne bi pobegli k susedu.

dete n *dijete*

K letu mi dete pe prvi razred.

deti glagol, svršeni *staviti*

Još moram deti malo mleka u occurke.

devenica f *krvavica*

Čera sam pojel devenice i tak me drobec bolil da sam mislil da bum ponorel.

dirigirati glagol, nesvršeni *zapovijedati*

Nemoj mi više dirigirati kak to treba napraviti.

dimavo adj *dimljeno*

Najbolje su mi dimave devenice.

dišeće adv *mirišljivo*

Pečeno meso mi tak diši.

dog adj *dug*

Imam još doga za struju platiti.

dojti glagol, svršeni *doći*

Da bi kupil kruh moram dojti do dućana.

dole adj *dolje*

Dole je podrum, a gore je najže.

dovec m *udovac*

Žena mi je mrla pa sam ostal dovec.

drap adv *smeđa*

Ova s kratki rukavi je drap boje, a s drugi rukavi je karirana.

drevo n *drvo*

Poberi to drevlje po dvorišču da bu čisto.

drobec m *trbuh*

Drobec mu se napuhnul ko lajt.

duš m *stanovnik*

A ono selo, tam više od petsto duš nema.

dukanec m *krafna*

Za Fašnik bumo dukance pekli.

dvorišće n *dvorište*

Zutra je nedela pa moramo denes dvorišće zmetati

E

eroplan m *avion*

Došel sam z Nemačke z eroplanom.

F

fercek m *upaljač*

Jel fercek pri tebe?

fertun m *pregača*

Kad kuham i mešam ocurke navek si denem fertun dok mast kipi da me ne pošprica.

firunga f *zavjesa*

Daj navleci firunge.

fiškal m *odvjetnik*

A moral bum fiškalu prejti.

forba f *boja*

Moram kupiti forbu i dva penzle.

frajla f *gospođica*

Tak sam se zriktala, ko frajla sam zgedala.

friško adj *svježe*

Denes je vani tak friško da sam se skoro smrzel.

fteknuti glagol, svršeni *staviti*

Fteknul sam kolec v zemlu.

G

gajng m *prag*

Tam v gajngu je.

galamiti glagol, nesvršeni *vikati*

A kaj galamiš na mene celi don.

gegati se glagol, nesvršeni *hodati polako*

Kaj se gegaš, de se malo trgni i požuri.

gelender m *rukohvat*

Nisam se dobro za gelender prijel pa sam opal.

gizdav adj *umišljen*

A gle njega kak se gizdav drži, ko da je svu pamet sveta pobral.

glancati glagol, nesvršeni *laštiti*

A kaj tuliko glancaš taj auto.

gležen m *gležanj*

Gležen sam si zmeknul.

gliboki adj *duboki*

Ja bum to jel iz glibokog tajnura.

gliva f *gljiva*

Sem se glif najel.

gnečiti glagol, nevršeni gnječiti

Naj ga gnečiti.

goska f *guska*

Goske su mi pobegle z dvorišča.

gredenc m *kuhinjski ormar*

Vrata su mi se na gredencu potrgala.

grincajg m *povrće za juhu*

Kupil sam si grincajg za juhu.

gubica f *usta*

Ko bi ti gubicu zaprl, ti bi na rit pregovoril.

gujnač m *šal*

Vani zi je zima daj si gujnač zemi.

gurtna f *uzica za povlačenje roleta*

Gurtna mi je pukla na rolete.

H

halina f *haljina*

Daj si halinu obleči nekakvu.

hitati glagol, nevršeni *bacati*

Hitil sam kamen daleko

hiža f kuća

Ostavil sam hižu otprtu, nisam ju zaklejnul.

hoblati glagol, nesvršeni *izravnati stranice drva*

Celi dan sam hoblal deska.

hudo adv ljuto

Kaj me tak hudo glediš?

I

imeti glagol, svršeni *imati*

Lepo je puno penez imeti i to papernate, a ne drobne.

igrališće n igralište

Sva su deca na igrališću denes bila.

investerati glagol, svršeni *uložiti*

Trebal bi i ja malo intvesterati, al ne znam u kaj.

iskati glagol, nesvršeni *tražiti*

Iskal sam ga dve vure i nis ga našel.

iti glagol, nesvršeni *ići*

Bil sam čera na svadbe i brzo je došlo pol noći pa sam sebi rekel: „Je, iti mi je domom.“

J

jajce n *jaje*

Pojel sam si kuvano jace i špeka.

jamrati glagol, nesvršeni *prigovarati*

Ke ti pak ni praf, pak nekaj jamraš.

japa m *djed*

Došel sam doma i pital sam oca: „A de je japa?“

jarek m *jarak*

Snočka sam v jarek opal.

jemput adv *jedanput*

Jemput sam išel s kravama na pašu pa mi se to baš ni zdopalo.

jen broj *jedan*

Samo mi je jen dal.

jofkati glagol, nesvršeni *jaukati*

Celi dan jofčem kak mi je zima.

jojnec m *janje*

Bilo je puno pole jonjcof.

juva f *juha*

Daj mi još juve nagrabi.

K

kača f *zmija*

Išel sam po trave i skoro me kača grizla.

kesiti glagol, nesvršeni *smijati*

Celi don se kesiš, ke ti je?

kesno adv *kasno*

Jutro smo se kesno zdigli i slabo smo se naspali.

kibic m *gledatelj*

Bil sam na utakmice, ali slabo je bilo kibicof.

klajbas m *stolarska olovka*

Kad pemo delat treba mi klajbas.

kleknoti glagol, svršeni *kleknuti*

Kleknol sam si pred raspelo pa sam se pomolil.

klešča f *klješta*

Daj mi klešča da zvadim čavel.

klet f *drvena kućica u vinogradu*

Ne znam jesam li klet zaklejnui čera kad sam bil pre trsju.

klinčenica f *vješalica*

Kaputi i jakne se vesiju na klinčenicu.

klobas m *kobasica*

Bile sam gladden pa sam se klobasof najel.

kluč m *ključ*

Imam kluče od fiže.

klučenica f *ključanica*

Sem se nalukaval kroz klučenicu.

kmica f *mrak*

Nestalo je struje i bila je takva kmica da nisi niš videl pred nosom.

knedlin m *jelo od šljiva*

Čera sem jel knedline.

kniga f *knjiga*

Knigu sam celu pročitao.

koc m *svinjac*

Jesu li svine još v kocu?

kojn m *konj*

Kojn je došel s paše.

kokošinjec m *kokošinjac*

V kokošincu više ni ni jena kokoš, se su vani.

kolec m *kolac*

Kolec sam zabil v zemlu.

kombinej m *žensko donje rublje (duga ženska potkošulja, najčešće je bila od svile)*

Još skoro sam si kombinej pozabila obleči.

konec m *kraj*

Više se ne dela, konec za denes.

konec m *konac*

Nisam si do kraja zašil lače jer mi je konca nestalo.

koroba m *koraba*

De i korobe deni v juhu malo.

korožen adj *hrabar*

On je korožen, prvi je skočil prek jame.

koška f *kornet*

Ližem sladoled v koške.

košlati glagol, nesvršeni *kašljati*

Kaj košleš, kaj ti je?

kova f *kava*

Joj, tak mi se kova pije.

koverta f *omotnica*

Mamlaz jeden mi je dal praznu kovertu.

kraluš m *lančič*

Bil sam na proščenju, pa sam si kupil novi kraluš.

krojec m *okrajak*

Mene odreži krojec kad pemo jest.

kufer m *kovčeg*

Daj mi kufer zvadi, sutra idem na put.

kujna f *kuhinja*

Deca su v kujne ostala.

kukec m *čir*

Trn mi se zapiknul v nogu pa mi se kukec napravil.

kukec m *kukac*

Nekakav kukec mi je v sobu vlezal.

kukuriza f *kukuruz*

Kakva ti je bolša kukuriza, pečena ili kuhana?

kuliko prilog *koliko*

Kuliko si kilometri prešiel?

kupica f *čašica za rakiju*

Oćemo si još jenu kupicu spiti?

kustura f *đepni nožić*

Kustura mi je opala ze žepa.

kušnuti glagol, svršeni *poljubiti*

Jesi li ju kušnul?

kuštrav adv *rašćupan*

Daj se počesi, viš kak si kuštrav.

kuvano adj *kuhano*

Šunka je kuvana, daj ju zvadi.

L

lače zbirna imenica, f *hlače*

A de su mi lače?

ladetina f *hladetina*

Jel se ladetina smrzla?

ladno adj *hladno*

Po noći je bilo ladno pa nesmu mogli spati.

lajt m *bačva za vino*

Ovo leto ima slabo grožđa pa bumo v trsje išli samo s tri lajta.

lakomica f *drevna posuda za pretakanje vina*

Vino moram pretočiti, a ne znam de mi je lakomica.

lasi zbirna imenica, f *kosa*

Lasi su mi mokri jer sam bil na kiše.

leknuti se glagol, svršeni *prestrašiti se*

Sam se leknula kad sam videla crnog mačka s pisani mi pleći.

leko adj *lako*

Ni mi bilo teško, leko mi je to bilo za nosit.

lepo adj *lijepo*

Kad smo se vraćali doma bilo je dosta lepo vreme.

leto n *ljetto*

Ovo leto je tak vruće da ni za zdržati.

leže adj *laganije*

Leže mi je bos hoditi neg te natikače nositi.

lojbek m *prsluk*

Daj deni lojbek, bu ti toplije.

lonec m *lonac*

Lonec je pun vode.

lonuti glagol, svršeni *zaći*

Više ni tak vroče jer Sunce je lonulo.

lotra f *ljestve*

Ne znam de mi je lotra.

lovec m *lovac*

Denes su v šume lovci bili.

lukna f *rupa*

Imam luknu na lačama.

lutiti glagol, nesvršeni *ljutiti*

Dosta mi je svega i nemoj me više lutiti.

M

mam adv *odmah*

Bili smo gladni i žedni i išli smo si mam kavu skuvati.

mamlaz m *pogrdna riječ za nekoga tko napravi nešto što nije u redu*

Došel je pijan k men, mamlaz jen.

maslo n *masnoća koja nastaje pri izradi tropa*

To kaj si ti napravil to ne bi ni cucek z maslom pojel.

mati f *majka*

Mati stalno jamra zakaj se nejdem oštriči.

mehur m *mjehur*

Mehur sam si preladila.

meko adj *mekano*

Nemoj tu hoditi, to je još meko.

melin m *mlin*

Morel bum denes i u melin iti.

menši adj *manji*

On je menši od mene za glavu.

merlin m *mrkva*

V juhu sam del merlina i celera.

meša f *misa*

Tam je bila meša na otvorenom.

mešati glagol, nesvršeni *miješati*

Zutra bumo nekej betonirali, trebal bum nekoga za bezon mešati.

milicajec m *policajac*

Milicajec mi je čera donesel nekakav pozif.

miščaflin m *lopatica za metlu*

Daj dodaj mi miščaflin i metlu.

mleko n *mlijeko*

Najbolji su mi žganci z mlekom, a nisu ni s tropom loši.

mleti glagol, nesvršeni *mljeti*

Zutra bumo oreje mleli.

moček m *mačak*

Moček mi je prek praga prešel.

moli adj *mali*

On je još moli da bi išel na nogomet.

monuti glagol, svršeni *mahnuti*

Išel sam napole pa mi je suseda monula.

morti adj *možda*

Kluče sam zgubil, a morti su mi doma ostali.

most f *mast*

Most mi se rastopila v žbojnge.

Mraclinec m *stanovnik Mraclina, muška ososba*

On ti je pravi Mraclinec.

Mraclinčica f *stanovnik Mraclina, ženska osoba*

To se vidi da je to mala Mraclinčica.

mreti glagol, svršeni *umrijeti*

Zvonko je mrl, a prije par dan smo mu rekli naj još mreti.

mrsko adj *ružno*

Samo su bili mrski crni oblaki i puhal je veter.

mrzlo adj *hladno*

Denes je vani tak mrzlo, a i zeblo me za vuva.

mučati glagol, nesvršeni *šutjeti*

Daj muči, kaj ne znaš mučati?

mujcek m *tele*

Krava se otelila, izlegla je maloga mujceka.

mustač m *brk*

Kaj onaj deda z mustači isto bil tam?

N

nabrati glagol, svršeni *ubрати*

Bum si nabrala ruški pa bum si kompot napravila.

načiti glagol, svršeni naučiti

Pitaj me kak ja to znom pa načil sam se.

nahajcati glagol, svršeni naložiti

Daj nahajcaj tu peć, viš da je zima.

najti glagol, svršeni naći

Sutra popoldan se moremo najti pri cirkve.

najže n tavan

I na najže bi moral iti.

nalukavati glagol, svršeni pogledavati

Stalno sam se nalukaval da vidim dal buš došel.

naluknuti glagol, svršeni navratiti

Kad buš dolazil v Zagreb daj se nalukni k meni.

naraniti glagol, svršeni nahraniti

Sutra moram v jutro blago naraniti.

natkaslin m noćni ormarić

Daj pogleć, možda je na mom natkaslinu.

navek adv zauvijek

Navek sam govoril da treba starije ludi slušati.

nebo n nepce

Sam si jezik i nebo spekel z vrućom juvom.

nedela f nedjelja

Nedelu se ide k meše.

negda adv nekada

Negda je bilo sve drukčije.

nigde adv *nigdje*

Sve sam preiskal i nigde ga nisam našel.

nuk m *unuk*

Nuk je već zrasel, ide v prvi razred.

nunati glagol, nesvršeni *njihati*

Trebaš ju nunati pa se ne bu plakala.

nutre adj *unutra*

Nutre ti je, skroz nutre.

O

obed m *ručak*

Ojte na obed, bute posle nastavili delati.

obedovati glagol, nesvršeni *ručati*

Obedovali smo svi skupa nakon dugo vremena.

obleka f *odjeća*

Tu sam se ja skinul, a de je moja obleka?

obluk m *prozor*

Morali smo obluka zapreti na autu da nam ne bi kiša išla nuter.

ocurek m *čvarak*

Ocurki su mi najbolji kad su friški.

odmikati glagol, nesvršeni *odmicati*

Daj odmekni stol da i tu počistim.

ogenj m *vatra*

Veliki ogenj je tam v šume, gori sve živo.

opasoč m *remen*

Lače ti budu zginule, daj si zakopči opasoč.

opasti glagol, svršeni *pasti*

Navek me po zime strah kad malo smrzne da ne bum opal.

oprava f *odjeća*

Imam novu opravu za svadbu.

orei m *orah*

Trebali bi se orei očistiti.

oštrigati glagol, svršeni *ošišati*

Oštrigel sam se na nulericu.

otec m *otac*

Moj otec je navek malo pod gasom.

otiti glagol, svršeni *otići*

Nismo mogli nikam otiti z doma jer nam se krava telila.

otoman m *krevet u kuhinji*

Legni si tu na otoman.

otpreti glagol, svršeni *otvoriti*

Otpri vrata, viš da nekaj smrdi.

P

pabilar m *novčanik*

Prvi put mi je v štacunu ostal pabilar.

pajcek m *svinja*

Pajceki su zaprti v kocu.

pajdaš m *prijatelj*

On mi je najbolji pajdaš.

papernati adj *pirnati*

Najbolši su papernati penezi.

pavjak m *pauk*

Pavjak mi je v sobe.

pavučina f *paučina*

Daj skini tu pavučinu kaj visi v čošku.

pecelica f *ukras za kosu, dio narodne nošnje*

Zutra je pri nam prošćenje, žena si bu dala pecelicu deti.

peglati glagol, nesvršeni *glačati*

Moram si veš speglati.

pehati glagol, nesvršeni *dirati*

A kaj pešeš tu po kolačima?

pekel m *pakao*

Buš v peklu goril ak buš tak zločest.

penez m *novac*

Više nemam nič penez, se sam potrošil.

penzl m *kist*

Odi u dućan i kupi još jen penzl.

pepel m *pepeo*

Sprazni pepelnicu, viš da je puna pepela.

perilek m *spužva za pranje suđa*

Daj operi to posudje, imaš i perilek.

peršun m *peršin*

Kad buš kupuval merlin zemi i peršuna.

perušina f *list klipa kukuruza*

Daj kravama i malo perušinja.

pepelnica f *ladica za pepeo*

Pepelnica ti je puna pepela.

petek m *petak*

A petek se budem moral podbrivati.

peti glagol, nesvršeni íci

Zutra pemo na semen.

pevec m *pijetao*

S pevcom sam se naganjal celi dan.

pevnica f *podrum*

V pevnice je krumpir.

picek m *pile*

Gleć maloga piceka kak je lepi.

pimplati glagol, nesvršeni *petljati*

Kaj pimplaš tuliko.

pišivo adj *pokvareno*

Zubi su mi pišivi.

plafon m *strop*

Viš tu pavučinu na plafonu?

pleća f *leđa*

Kad se okuplem moram si pleća z ručnikom obrisati

pobeći glagol, svršeni *pobjeći*

Moral sam pobeći jer je kiša počela.

počesati glagol, svršeni *počešljati*

Kak si se to pečesal, ko da te krava zalizala.

podati glagol, nesvršeni *padati*

Rekli su za denešnji dan da bude podala kiša.

pofarbano glagolska imenica *obojano*

Televizor je bil crno beli, a denes je pofarbani.

poklopec m *poklopac*

Da si dela poklopec ne bi ti skipelo.

pondelek m *ponedjeljak*

V pondelek bum moral iti ponovno na posel.

ponoreti glagol, svršeni *poludjeti*

Jemput mi je žena rekla: „Kam piješ toliko tu rakiju, am buš ponorel!“

popovati glagol, nesvršeni *pjevati*

Možeš ti kolko god hočeš popevati, ali kaj je glasno glasno je.

popinati se glagol, nesvršeni *penjati se*

Gore sam se popinal, a dole sam išel curik.

poplašiti glagol, svršeni *uplašiti*

On se toga poplašil i zato je počel bežati.

popoldan adv *popodne*

Kasno popoldan smo se vrnuli doma.

porinuti glagol, svršeni *pogurati*

Daj bumo kola malo porinuli.

porušati glagol, svršeni *srušiti*

Ovaj zid moram porušati da bum sunca više imel na dvorišču.

poseći glagol, svršeni *posjeći*

Moral bum živicu poseći.

posle adv *poslije*

Posle meše pemo bertiju.

pospraviti glagol, svršeni *pospremiti*

Moramo seno pospraviti dok na kiše.

postela f *krevet*

Idem ja v postelu jer jutro se rano dižem.

posvaditi glagol, svršeni *posvađati*

Morali smo se povaditi jer se nismo mogli dogovoriti.

pošlihtati glagol, svršeni *poredati*

Daj te kante pošlihtaj tu.

povedati glagol, svršeni *ispričati*

Odji sim bum ti nekej povedal.

pozabiti glagol, svršeni *zaboraviti*

Pozabil sam vrata zapreti pa mi je cucek vlezal v hižu.

prasica f *krmača*

Prasica je okotila dvanest komadi ovo leto.

pražetina m *jaja na kajganu*

Ak nemam kaj jesti, meni je i pražetina dobra.

prebiti glagol, svršeni *pretući*

Bil je zločest pa sam ga prebil.

predlog m *prijedlog*

Moj predlog je da ne idemo tam.

prejti glagol, svršeni *proći*

Štel sam prik vode prejti, ali sam se svejedno smočil.

prekesno adv *prekasno*

Prekesno smo jeli.

preladiti glagol, svršeni *prehladiti*

A snočke sam se preladil dok sam spal.

preti glagol, svršeni *otići*

Mislil sem da bum i v trse prešel.

pri adv *kod*

Bil sem pri pajdašu, dve vure smo se spominjali i niš se nismo dogovorili.

prignuti glagol, svršeni *sagnuti*

Nemreš to tak delati, malo se bolje prigni.

prijatelj m *prijatelj*

Prijatelj mi lose zgleda, ne znam kaj mu je.

pripeči glagol, svršeni *jako grijati*

Viš kak Sunce pripeče bu kiše.

pripraviti glagol, svršeni *pripremiti*

Dojdi k mene, bum ti pripravil nekej za jesti.

pravilati glagol, nesvršeni *pridemati*

Del sam papriku kiselit jer si to pripravlam za zimu.

promeniti glagol, svršeni *promijeniti*

Nemam svetla v hiže, moram žarulu promeniti.

prositi glagol, nesvršeni *moliti*

Ak nekej nemaš onda moraš ici prositi susedu.

prošencija f *povorka*

Čera je posle meše bila prošencija.

protman m *pleh*

Gibanica se peče v protmanu.

prozen adj *prazan*

Jel taj randek prozen?

psiha f *ormarić sa ogledalom*

Tam su ključki na psihi.

puca f *djevojka*

Ona je negda bila lepa puca.

pumperice f *ženske gačice za zimsko razdoblje*

Zutra bu zima, morala si budem pumperice obleči.

pupek m *pupak*

Jel te još boli pupek?

puter m *maslac*

Putra sam si namazal i pekmeza i najel sam se.

R

raca f *patka*

Raca mi je z dvorišča pobegla.

rafung m *dimnjak*

Moral bi si rafung očistiti jer mi peč slabo vleče.

rajše prilog *radije*

Rajše jem jagode neg črešnjje.

randek m *plitka posuda za kuhanje*

Randek mi je skoro z ruke opal.

raneše adv *ranije*

Zutra se bumo morali raneše zdići i to prije neg bude pevec kukurikal.

raskopčati glagol, svršeni *otkopčati*

Daj si tu bundu raskopči malo.

razvuzlati glagol, svršeni *odvezati*

Jedva sam razvuzlал cipele.

rešo m *električno kuhalo*

Mleko mi je na rešou skipelo.

riflača f *na njoj se pralo rublje*

Idem ja veš oprati, a de je riflača.

ringla f *poklopac zdjele*

Deni ringlu na lonec, bu prije zakipelo.

rivati se *glagol, nesvršeni gurati se*

Naj se rivati, buš opal.

robača f *košulja*

Imam dve robače s kratki rukavi i jednu s dugi.

robec m *marama*

Robec si zaveži da lepše zgledaš.

roček m *ručak*

Bumo se videli na ročku.

rogle f *vile*

Idemo se raspravlat, zemi rogle i zobce.

ropček m *maramica*

Dej si taj nos obriši, kaj nemaš ropčeka.

rost m *hrast*

Kak je ovaj rost debeli.

rozlika f *razlika*

Rozlika je između između svinjčeta i svinjčeta.

rožiček m *rogač*

Napravila sam gibanicu od rožička.

rožnica f *drvena greda koja drži krov*

Trebal bi na iže rožnice pobajcati.

rudlav adv *kovrčav*

Nemrem se počesati, lasi su mi rudlave.

ruška f *kruška*

Tak sam se ruške najel.

ružica f *mašna od vezica za cipele*

Daj si cipele na ružicu zaveži.

S

saki zamjenica *svaki*

Saki dan idem v službu.

sani f *saonice*

Ak bu sneg zapal bumo sani zvadili.

scofano adj *otrcano*

Kakvu si mi to krpu dal svu scofanu.

se pronomina *sve*

Se sam pojel kaj su mi god dali.

sekak adj *svakako*

Sekak mi dojdí sutra, bum ti peneze dal.

sekira f *sjekira*

Cepal sam drva s sekirom.

sekirati glagol, nesvršeni *živcirati*

Naj se sekirati, se bu dobro.

seno n *sjeno*

Vus sena sam vužgal.

semen m *sajam*

Mort si kupim kakvo prose na semenu.

siromok m *siromah*

On je siromok.

skolka f *drvena daska*

Skolke treba deti natrag na kiselo zelje.

skuvati glagol svršeni *skuhati*

Skuval sam si jajca i pojel malo špeka.

služba f *posao*

Saki dan pelam konje na pašu.

smuditi glagol, nesvršeni *smrdjeti po zapaljenom*

Nekaj se smudi.

sneg m *snijeg*

Snega je zapalo tak puno da bi race mogle zvezde zobati.

snočke adv *sinoć*

Snočke sam išel rano spat jer sam se zutra moral rano zdići.

spati glagol, nesvršeni *spavati*

Prošlu noć sam slabo spal.

spezditi glagol, svršeni *ispustiti vjetar*

Tak si se spezdil da smrdiš ko kuga.

spitavati glagol, nesvršeni *ispitivati*

Kaj me tolko spitavaš, sam ti več jenput rekel.

spominjati glagol, nesvršeni *razgovarati*

Baš smo se lepo spominjali.

spopiknuti glagol, svršeni *popiknuti*

Sam si štikle obula pa sam se spopiknula.

spovati glagol, svršeni *udebljati*

Nekak si mi se spoval.

stirati glagol, svršeni *otjerati*

Došel mi je nekakv cucek na dvorišče pa sam ga stiral.

stolec m *stolac*

Daj još jen stolec da s i on sedne.

stolnak m *stolnjak*

Daj stolnak deni na stol, bu lepše zgledalo.

strano adj *tude*

To ni moj kaput, to je strain.

strusiti glagol, svršeni *ispiti do dna*

Daj strusi taj gemiš, moramo iti.

sukašnica f *dvorišna prostorija*

Bumo čvarke probali sukašnice kuvati.

sukna f *suknja*

Suknu sam si oblekla.

sused m *susjed*

Sused mi je ponorel od te pijače.

sveder m *svrdlo*

Sveder mi je puknul i sad nemam s čim zbušiti.

sveća f *svijeća*

Nemreš ga najti da ga svećom iščeš.

sveća f *vat, jedinica snage*

Deni ovu od šezdeset sveći.

|Š

šajba f *staklo*

Šajbu sam razbil na obluku.

šakret m *zahod*

Kaj sediš toliko na šakretu, zijdi van, viš da mi sila.

šamerla f *mali stolac s dvije pune noge*

Daj si sedni negde, evo ti tam šamerla.

šaraf m *vijak*

Šaraf sam zgubil i ne znam de mi je.

šarafciger m *odvijać*

Daj donesi šarafciger već kad ideš tam.

šarajzlin m *žarač*

De mi je šarajzlin, moram žar malo razmeknuti.

šatoflin m *novčanik*

V šatoflinu nemam nič penez.

ščrba f *rupa u zubu*

Same ščrbe imeš.

šefla f *zaimača*

Daj mi deni tri šefle juhe.

šenica f *pšenica*

Šenica je sva polegla.

šiclin m *pregača*

Viš kak ti ta most šprica, daj si šiclin deni.

škaf m *plastična kadica*

Idem veš pobrati, a ne znam de mi je škaf.

škrabica f *kutija*

Svoju zlatninu v škrabici držim.

škrlak m *šešir*

De si skini škrlak.

poškropiti glagol, svršeni *blagosloviti svetom vodom*

Daj ga poškopri.

šlampav adj *neuredan*

De se lepo obleči, naj tak šlampav biti.

šliva f *šljiva*

Šlive za pekmez smo več pobrali.

šmajhlati glagol, nesvršeni *ulizivati*

Nemoj mi se ništa šmajhlati, dosta sam ti već penez dal.

šmirglati glagol, nesvršeni *brusiti*

Moram ovaj zid još pošmirglati.

šmirglin m *brusni papir*

De mi nedge najdi šmirglin.

šmrkavec m *klinac*

Šmrkavec jen pak bos hodiš.

šnajderica f *krojačica*

Ona ti je dobra šnajderica, kaj si zmisliš to ti bu zašila.

šofer šajba f *vjetrobransko staklo*

Šofer šajba mi je pukla jer mi kamen frknul.

šol m *šal*

Ak je vani zima, dobro si je šol zeti.

šopati glagol, svršeni *ugojiti*

Race šopam.

španga f *ukosnica*

De si deni špangu, viš da niš ne vidiš.

šplajnato adj *limeno*

Daj mi šplajnati protman.

špenagla f *španga*

De si metni špenaglu da ti lasi ne idu v oči.

šporet m *peć na drva*

Napoj je na šporetu.

šporovec m *košara za skupljanje milodara*

Pri meše ide s šporofcom.

šofer m *vozač*

Jesi još navek šofer pri vatrogascem?

štacun m *trgovina*

Bil sam des dvaput v štacunu.

štala f *staja*

V štale su krave, a v svinjcu su svinje.

štenga f *stepenica*

Bilo bi lepše kad bi štenge imeli.

šteti glagol, nesvršeni *htjeti*

Štel sam iti, ali nis mogel.

štoplin m *čep*

Zgubil sam štoplin z lajta.

štosdenfer m *branik*

Štosdenfer mi se rasklimal.

špajza f *ostava*

Deni to u špajzu.

špigel m *ogledalo*

Špigel mi se razbil.

šporet m *štednjak*

Šporet mi je prevrući.

špotati glagol, nesvršeni *grditi*

To kaj sam napravil me je žena špotala.

štamperlin m *čašica za rakiju*

Daj si još jen štamperlin spij.

štokrla f *stolac na četiri noge*

Sedni sin a štokrlu.

štrafta f *crt*

Kak si to poforabal kaj ne vidiš ovu štraftu kaj ti je ostala?

štrudlin m *štrudla*

Kad sam si štel neke slatkoga pojesti spekel sam si štrudlin.

švic m *znoj*

Sav sam moker, viš kak me švic prebil.

T

tajmir m *tanjur*

Deni na stol plitki i gliboki tajmir.

tancati glagol, nesvršeni *plesati*

Snočke sam celu noć tancal

teka f *bilježnica*

Idem u auto po teku.

tenfani krumpir m *pire krumpir*

Tenfani krumpir paše s punjenom paprikom.

testo n *tijesto*

Najbolje su mi krpice od testa.

testenina f *tjestenina*

Od testenine najviše volim makarune.

težok m *radnik*

Zutra mi budu došli težaki pomoći kopati na polu.

tica f *ptica*

Tica mi se zaletela v obluk i ke mi ni steklo puklo.

tikvajna f *bundeva*

Zutra pem po tikvajne na pole.

toča f *tuča*

Joj kak je joka i debela toča padala, svu kukurizu mi je potrgala.

tork m *utorak*

Prošli tork sam bil botežen pa sam išel doktoru.

tot m *lopov*

Veli da je tot bil, al ja ga nis videl.

trajbati glagol, nesvršeni *mutiti*

Strajbaj mi dva jajce za pražetinu.

trešće n *tanko drvo*

Da bi zapalil ogenj moraš imeti trešća.

trsje n *vinograd*

Trsje mi je slabo rodilo ovo leto, nemam skoro niš niti za zobati, a kamoli za vino da bi imeli.

trščiti glagol, nesvršeni *svijetliti*

Dej mi nekaj deni da mi sonce ne tršči.

dujna f *dunja*

Letos su dujne rodile i jako su debele.

tulina f *klip kukuruza*

Kad peš na najže daj donesi tulinja.

tuliti glagol, nesvršeni *plakati*

Nemam ti penez za sladoled i naj mi se tuliti.

turen m *toranj*

Viš kak ova cirkva ima lepi turen.

U

usisivač m *usisavač*

Usisivač mi nekak slabo vleče.

ušvicati glagol, svršeni *oznojiti*

Kak sam se ušvical.

V

v veznik *u*

V jutro sam se baš rano zdigel.

vajnkuš m *jastuk*

Vajnkuš je pun perja guščega.

vekši adj *veći*

On je puno vekši od mega sina.

veliti glagol, svršeni reči

Kad ja velim da je dosta, onda je dosta.

verglati glagol, nesvršeni govoriti (bez prestanka)

Ja nisem mogel ništa reći jer je on cello vreme vergljal.

veter m vjetar

Na iže smo morali zapreti obluka, da nam veter ne bi puhal.

videti glagol, svršeni vidjeti

Cucek mi je otišiel z dvorišća, išel sam ga iskat, ali nemrem ga nigde videti, ko da je v zemlu propal.

viknoti glagol, svršeni viknuti

Jas am viknol na njega, ali on se dela dumast.

vinkel m sprava za pravi kut

De je vinkel, pa tu je bil?

vleči glagol, nesvršeni vući

Auto mi nemre više prikolicu vleči.

vodrica f kanta za mužnju

Z vodrice se mleko zleva v bokote.

vrak m vrag

Vrak te donesel pak si došel.

vreme f vrijeme

Vreme se je pokarilo zadne vreme.

vrešt m zatvor

Buš vreštu završil.

vrjne n *vrhnje*

Jel ima još vrjna?

vrnuti glagol, svršeni *vratiti*

Buš mi vrnul one peneze kaj sam ti posudil?

vroč adj *vruć*

Vroče mi je.

vučiti glagol, nesvršeni *učiti*

Moral sam se cel dan vučiti.

vudriti glagol, svršeni *udariti*

Tak sam se vudril po prstu.

vugorek m *krastavac*

Del sam vugorke kiselit.

vura f *sat*

Za zutra sam si vuru navinul da mi ob šest zvoni.

vuvo n *uho*

Vuvo me svrbi.

Vuzem m *Uskrs*

Na Vuzem se je šunka z jajci.

vužgati glagol, svršeni *upaliti*

Popravil sam auto, probal sam ga zapaliti i od prve je vužgal.

Z

z adv s

Trsje sam šprical z modrom galicom.

zabodof adj *besplatno*

Niš nis obavil, zabadof sam išel.

zaflekati glagol, svršeni *zaprljati*

Pil sam vino pa sam si lače zaflekal.

zafrik m *zaprška*

Evo bumo išli još malo, samo da zafrik napravim.

zagledati glagol, svršeni *ugledati*

Hodil sam po dvorištu i skoro sem opal jer sam se v susedu zagledal.

zakej adj *zašto*

Zakej me stalno spitavaš?

zaklejnuti glagol, svršeni *zaključati*

Zaklejni hižu jer bi mogli toti dojt.

zakuriti glagol, svršeni *zapaliti*

De malo zakuri, tak mi je ladno.

zaliknuti glagol, svršeni *zagutiti*

Snočke sam pil vino pa sam se skoro zaliknul.

zamazano adj *prljavo*

Viš kak su stekla zamazana, treba ih oprati.

zapevati glagol, svršeni *zapjevati*

Aj da si mi jednu zapevamo pa kaj bub u.

zaprav *adv* *zapravo*

Da ti zapraf velim nesam mogel raneše dojt.

zaprti *glagol*, **svršeni** *zatvoriti*

Zapri obluko, kaj ne vidiš da je propuh.

zaribati *glagol*, **svršeni** *zeznuti*

Ak smo se tak dogovorili naj me zaribati.

zavuzlati *glagol*, **svršeni** *zapatljati*

Kaj si se zapetlal, sav si se zavuzlal.

zbaviti *glagol*, **svršeni** *napraviti*

Jedva sam to zbavil.

zdiči se *glagol*, **svršeni** *dignuti se*

Zutra se moram rano zdiči jer idem kukurizu okapat.

zdopasti *glagol*, **svršeni** *svidjeti*

Dok smo bili majši mene se moja žena zdopala čim sem ju zagledal.

zemla f *zemlja*

Hodil sam bos po zemli.

zeti *glagol*, **svršeni** *uzeti*

Zemi si biciklin sobom.

zevati *glagol*, **nesvršeni** *zijeovati*

Kaj si rekla, nisam te čul dok sam zeval?

zgedati *glagol*, **svršeni** *izgledati*

Dobro zgledaš samo si mi nekaj zgužvan.

zic m *sjedalo u automobilu*

Tu mi je na zadnjem zicu.

zicnuti glagol, svršeni *sjesti*

Dej se zicni prek drugu sobu.

zijati glagol, nesvršeni *gledati*

Kaj zijaš?

ziti glagol, svršeni *izaći*

Sused me je čera zval pa sem moral ziti da vidim kaj oće.

zjačati glagol, svršeni *udebljati*

Jo, kak si se zjačala.

zlejati glagol, svršeni *izliti*

Zlej tu vodu s te zdele.

zleteti glagol, svršeni *izletjeti*

Zletel sam z dvorišča i skoro sam ga pogazil.

zmet f *mećava*

Pitaš me jel sneg pada vani? Vani je zmet.

zmetati glagol, svršeni *pomesti*

Štenege na hiži moramo zmesti i dobro oprati.

zmozati glagol, svršeni *uprljati*

Kam ideš tu po blatu buš se zmozal.

zmršaviti glagol, svršeni *smršaviti*

Jako si zmršavil, zgledaš ko tapecirani kostur.

zrušiti se glagol, svršeni *srušiti se*

Čera sam išel v šumu pa sam vrušil dva rasta i jenu bukvu.

zutra adv *sutra*

Zutra pemo v trsje grožđe brati.

zvaditi glagol, svršeni *izvaditi*

Meso z masti treba zvaditi van.

zvezda f *zvijezda*

Gleć kak se zvezde vidiju.

zvonec m *zvono*

Zvonec zvoni da bi ga ljudi čuli.

Ž

žalfija f *kadulja*

Grlo sam si grglal sa čajom od žalfije.

žarafka f *žeravica*

Daj deni peć tero drevo dok ima žarafke.

žarula f *žarulja*

I ona druga žarula mi je pregorela.

žalec m *žalac*

Čela me piknula, a ne znam jel mi žalec ostal.

žbojnga f *posuda za pohranjivanje svinjske masti*

Svinjsku most mečemo v žbojngu.

žegulititi glagol, nesvršeni *škakljati*

Naj me tulko žeguliti.

železo n željezo

Mrzli si ko železo.

želudec m želudac

Želudec me boli.

žep m džep

Žepi su mi prazni.

žgančetak m lonac za kuhanje žganaca

Jel je žgančetak prozni.

žgoljav adj mršav

Ma kaj bi bil debeli, saf je žgoljav.

živat zbirna imenica f perad

Išel sam živat naraniti.

žlabrati glagol, nesvršeni puno pričati

Kaj vas dve tuliko žlabrate.

žmeko adv teško

Vreća mi je bila žmeka.

žmikati glagol, nesvršeni cijediti

Daj zžmiči tu krpu.

žniranec m vezica za obuću

Žniranec ti se razvezel.

žnora f kabel

A de mi je žnora od rešoa.

žrebe n *ždrijebe*

Neko veli žrebe, neko veli cujzek.

žuko adj *gorko*

Daj mi još cukora, tak mi je nekak žuka kova.

ZAKLJUČAK

Svaka je osoba svjesna brojnih promjena koje su se dogodile u posljednjih nekoliko desetaka godina i nitko ne zna što nas još sve čeka u budućnosti. Iako je većina odlučila ići ukorak s promjenama koje nam je modernizacija donijela, ne smijemo zaboraviti na blago koje nosimo i koje moramo nositi i dalje, a to je jezik. Prikupljajući riječi za rječnik osvijestila sam koliko je mračnicima njihov jezik važan, a koliko s druge strane pada u zaborav. I sigurna sam da je s brojnim manjim selima diljem Hrvatske slična situacija. Važno je da pričamo našoj djeci, unucima otkuda dolaze i vuku svoje korijene. Samo tako će se moći izvršiti primopredaja našeg pravog blaga. Blaga koje ne može izumrijeti ako mu mi ne dopustimo. Blaga koje je toliko više od samog jezika i načina govora, već je i svojevrsna kulturna baština mjesta, ali i uspomena čovjeka. Upravo je ovaj diplomski rad prvi korak u širenju priče o mom blagu jer ne želim da padne u zaborav. I nije posljednji. Zbog svog oca, bake i djeda, mještana, ali i sela gdje sam provela svoje djetinjstvo.

LITERATURA

Božić, A. (1993). *Mraclin: slike iz povijesti*. Velika Gorica: Glasnik Turopolja

Cvetnić, M. (1993). Vidovo u Mraclinu. *Etnološka tribina*, 23 (16), 133-137. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/80692>

Državni zavod za statistiku. (08.11.2013.) Popis stanovništva, kućanstva i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine. Preuzeto 30.08.2021. s <https://www.dzs.hr/>

Državni zavod za statistiku. (17.06.2002.) Popis stanovništva, kućanstva i stanova u Republici Hrvatskoj 2001. godine. Preuzeto 30.08.2021. s <https://www.dzs.hr/>

Huzjak, V. (1974). *Po dragomen kraju: Velikogoričko područje*. Kajkavsko spravišće

Jembrih, A. (2014). *Tragom turopoljske povijesti*. Pučko otvoreno učilište Velika Gorica

Laszowski, E. (1910). *Povijest plemenite općine Turopolja nekoč Zagrebačko polje zvane*, Sv. 1. Tisak Antuna Sholza

Miklaušić, V. (1994). *Plemeniti puti*. Matica hrvatska, Ogranak Velika Gorica

Pranjковиć, I. (1994). *Turopoljska čitanka*. Matica hrvatska, Ogranak Velika Gorica

Šojat, A. (1982). Turopoljski govori. *Hrvatski dijalektološki zbornik*, (6), 317-493. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/204512>

Izjava o izvornosti završnog/diplomskog rada

Izjavljujem da je moj diplomski rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studenta)